

Trondheim Energi Fjernvarme AS

7005 TRONDHEIM

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 27.03.2009

Vår ref.: 2006/62 405.14

Deres ref.:

Saksbehandler: Magny Eggestad, telefon: 22573705

Vedtak om tildeling av klimakvoter til Trondheim Energi Fjernvarme AS

SFT har i medhold av klimakvoteloven besluttet å tildele Trondheim Energi Fjernvarme AS 96 570 kvoter for perioden 2008 til 2012, noe som utgjør 19 314 kvoter per år. Den årlige utdelingen gjøres betinget av at virksomheten ikke er nedlagt og at den har tillatelse etter forurensningsloven § 11 andre ledd. Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet. Virksomheten skal betale et gebyr for utdelingen av kvoter for 2008 og 2009 på kr 21 631,68.

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til deres søknad av 8. oktober 2007 om tildeling av vederlagsfrie kvoter for perioden 2008 til 2012, samt utfyllende søknad av 2. mars 2009 på bakgrunn av endringene i regelverket. Vi viser også til øvrig korrespondanse.

Sakens bakgrunn

Trondheim Energi Fjernvarme AS leverer fjernvarme til kunder i Trondheim. Fjernvarmeanlegget i Trondheim får energi fra ti varmesentraler med totalt innfyrt effekt på 257 MW. Flere av kjelene i de ti varmesentralene fyres med enten LNG, LPG eller olje. Bedriftens virksomhet faller inn under klimakvoteforskriften § 1-1 bokstav a). Bedriftens utslipp av CO₂ er derfor kvotepliktige.

Reglene for vederlagsfri tildeling av klimakvoter fremgår av lov av 17. desember 2004 nr 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) §§ 7 og 8. Tildelingsreglene i loven ble endret 27. februar 2009, på bakgrunn av innvendinger fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA) mot de opprinnelige norske tildelingsreglene. Hovedregelen er at kvoter tildeles på grunnlag av historiske utslippstall i basisårene 1998-2001, jfr klimakvoteloven § 8 annet ledd. I henhold til de endrede tildelingsreglene kan

det imidlertid tildeles kvoter på grunnlag av vesentlig økning i utslippene etter basisårene, men innen 28. mars 2008. Forutsetningen for dette er at økningen er skjedd som en følge av vesentlige endringer i virksomhetens art eller omfang, jfr. klimakvoteloven § 8 sjuende ledd.

En forutsetning for å få tildelt vederlagsfrie kvoter er at bedriften har tillatelse til kvotepliktige utslipp etter forurensningsloven § 11 andre ledd, jf klimakvoteloven § 8 siste ledd. Bedriften har særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp datert 15. mars 2005, endret 11. januar 2008.

Bedriftens søknad

Bedriften søker om tildeling av vederlagsfrie kvoter basert på den kvotepliktige virksomheten beskrevet ovenfor.

Søknaden fra Trondheim Energi Fjernvarme AS tar utgangspunkt i gjennomsnittlig utslipp av CO₂ etter at en vesentlig utvidelse av virksomheten fant sted i 2003.

Trondheim Energi Fjernvarme hadde i perioden 1995-2002 gjennom Lilleby varmesentral tilgang til spillvarme fra Lilleby smelteverk. Lilleby varmesentral var i denne perioden bare i drift i perioder med lite tilgjengelig spillvarme eller ved økt behov for fjernvarme i kalde perioder. Da Lilleby smelteverk brått la ned driften i desember 2002 ble det en vesentlig økning i varmeproduksjonen ved Lilleby varmesentral. For å sikre leveranse ble fjernvarmenettet styrket med en ny varmesentral, Dragvoll varmesentral med innfyrt effekt på 25 MW, som ble satt i drift i desember 2003. Bygging av denne varmesentralen ble fremskyndet ett år p.g.a. nedlegging av Lilleby smelteverk. Nedleggelse av Lilleby smelteverk førte også til økt bruk av andre energikilder i eksisterende anlegg.

Bedriften søker om 115 865 kvoter for perioden 2008 til 2012. Dette tilsvarer 23 173. kvoter per år i perioden 2008 til 2012.

SFTs vurdering

Tildelingsgrunnlaget

Reglene om vederlagsfri tildeling av klimakvoter fremgår av klimakvoteloven §§ 7 og 8. Hvilke tildelingsregler som skal anvendes for den enkelte virksomhet avhenger av når virksomheten ble igangsatt, eventuelt når virksomheten hadde en vesentlig endring som får betydning for tildelingen.

Dersom det foreligger en vesentlig utslippøkning som følge av vesentlig endring av virksomhetens art eller omfang etter basisårene 1998-2001, og endringen har funnet sted mellom 1. januar 2002 og 31 desember 2006, skal tildeling av vederlagsfrie kvoter foretas på bakgrunn av historiske utslippstall i de årene virksomheten har vært i drift etter utvidelsen fant sted, jfr klimakvoteloven § 8 sjuende ledd.

Begrepet endring i art eller omfang er nærmere presisert i forarbeidene til endringene i klimakvoteloven, Ot.prp. nr.19 (2008-2009) punkt 3.1. Det fremgår her at regelen er myntet på utvidelse av virksomheten, typisk som følge av investeringer i anlegget.

Regelen er en videreføring av deler av den regelen som gjaldt i kvoteperioden 2005-2007. Det fremgår imidlertid klart av klimakvoteloven og forarbeidene som det er henvist til ovenfor at regelen nå er begrenset til en utvidelsesregel, mens den tilsvarende regelen for kvoteperioden 2005-2007 var en mer generell regel om tildeling ved vesentlige endringer. I lys av dette kan ikke SFT se at overgang fra en energibærer til en annen i seg selv gir grunnlag for tildeling etter utvidelsesregelen i klimakvoteloven § 8 sjuende ledd, selv om en slik overgang kunne bli regnet som en vesentlig endring i virksomhetens art ved tildelingen i forrige kvoteperiode. Økt utnyttelse av eksisterende kapasitet gir heller ikke rett til kvoter etter utvidelsesregelen.

På bakgrunn av dette er ikke en økt utnyttelse av kapasiteten ved Lilleby varmesentral som følge av nedleggelsen av Lilleby smelteverk en relevant faktor ved vurderingen av om det har skjedd en vesentlig utvidelse av virksomheten. Idriftssettingen av en ny varmesentral på Dragvoll er imidlertid en vesentlig endring i bedriftens omfang.

Bedriften hadde i perioden 1998-2001 et gjennomsnittlig kvotepliktig utslipp på 10 929 tonn CO₂ per år. I desember 2003 ble produksjonskapasiteten økt betydelig som følge av at Dragvoll varmesentral med innfyrt effekt på 25 MW ble satt i drift. Etter denne utvidelsen økte det gjennomsnittlige årlige utslippet av CO₂ i årene 2004-2007 til 22 200 tonn eller mer enn 100 % sammenlignet med basisperioden. SFT finner at bedriften dermed innfrir vilkårene i klimakvoteloven § 8 sjuende ledd for tildeling av vederlagsfrie kvoter på bakgrunn av vesentlige økninger i utslippene som følge av vesentlige endringer i virksomhetens art eller omfang i perioden 1. januar 2002 til 28. mars 2008.

Tabell 1: Utslipp i basisperioden 1998-2001:

År	Kvotepliktige CO ₂ -utslipp (tonn)	Gjennomsnittlige utslipp 1998-2001 (tonn)
1998	9 128	10 929
1999	15 117	
2000	10 782	
2001	8 689	

Tabell 2: Utslipp i historisk periode 2004-2007:

År	Kvotepliktige CO ₂ -utslipp (tonn)	Gjennomsnittlige utslipp i årene etter utvidelsen (2004-2007) (tonn)
2004	25 586	22 200
2005	14 757	
2006	25 883	
2007	22 573	

Beregning av utslipp

Ved vurderingen av bedriftens utslipp i basisårene som danner grunnlag for tildelingen, legger SFT vekt på metoder for beregning og måling av utslipp gitt i klimakvoteforskriften. Som hovedregel skal samme beregnings- og målemetodikk benyttes for de relevante basisårene som for perioden 2008 til 2012.

Trondheim Energi Fjernvarme AS hadde i perioden 1998 til 2007 utslipp av CO₂ fra energiproduksjon. Bedriften hadde følgende kvotepliktige utslippskilder:

- forbrenning av LNG i bedriftens kjeler på Lilleby varmesentral
- forbrenning av LPG i bedriftens kjeler på Nidarvoll varmesentral og på Dragvoll varmesentral fra 2003
- forbrenning av lett fyringsolje i bedriftens kjeler på Heimdal, Øya og Lilleby varmesentral
- forbrenning av diesel ved årlig testkjøring av dieselaggregatet.

Det årlige utslippet av kvotepliktig CO₂ bestemmes ut fra ligning (1) oppgitt i klimakvoteforskriften:

$$\text{CO}_2\text{-utslipp} = \Sigma \text{ Aktivitetsdata} * \text{utslippsfaktor} * \text{oksidasjonsfaktor}$$

Aktivitetsdata er innfyrt mengde LNG, LPG, lett fyringsolje og diesel oppgitt i tonn. Mengden LNG, LPG og lett fyringsolje er fremkommet fra faktura for innkjøpt mengde. Fakturagrunnlag er summert for de enkelte årene, men det er ikke korrigert for lagerbeholdningen ved årsskiftet. Lagerbeholdningen ved årsskiftet i 2004-2007 er ikke bestemt. Bedriften vurderer at den manglende korrigeringen for lagerbeholdning ved årsskiftet i liten grad påvirker beregningen av den totale mengden energivarer som ble forbrent i årene 2004-2007. Bedriften kan ikke dokumentere aktivitetsdata for diesel før 2005. Det er imidlertid samme mengde diesel som benyttes årlig for testkjøring av nødaggregatet.

Utslippsfaktorer er standard utslippsfaktorer på 2,75 tonn CO₂/tonn gass for LNG, 3,00 tonn CO₂/tonn gass for LPG, og 3,17 tonn CO₂/tonn energivare for lett fyringsolje og diesel, oppgitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1.

Oksidasjonsfaktor som er benyttet i beregningene er standard faktor på 1, gitt i klimakvoteforskriften.

Bedriften har oppgitt følgende utslippskilder, aktivitetsdata, utslippsfaktorer og oksidasjonsfaktorer i perioden 2003-2007 som grunnlag for beregning av gjennomsnittlig CO₂-utslipp:

2004				
Utslippskilde	Type aktivitetsdata	Mengde aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO₂/tonn)	Utslipp av CO₂ (tonn)
Lilleby varmesentral	LNG	3 990	2,75	10 972,50
Dragvoll og Nidarvoll varmesentral	LPG	2 637	3,0	7 911,00
Heimdal, Øya og Lilleby varmesentral	Lett fyringsolje	2 114	3,17	6 701,38
Heimdal varmesentral	Diesel	0,4	3,17	1,27
CO₂-utslipp i 2004				25 586,15

2005				
Utslippskilde	Type aktivitetsdata	Mengde aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO₂/tonn)	Utslipp av CO₂ (tonn)
Lilleby varmesentral	LNG	3 511	2,75	9 654,25
Dragvoll og Nidarvoll varmesentral	LPG	634	3,0	1 902,00
Heimdal, Øya og Lilleby varmesentral	Lett fyringsolje	1 009	3,17	3 198,53
Heimdal varmesentral	Diesel	0,4	3,17	1,27
CO₂-utslipp i 2005				14 757,05

2006				
Utslippsskilde	Type aktivitetsdata	Mengde aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Utslipp av CO ₂ (tonn)
Lilleby varmesentral	LNG	5 730	2,75	15 757,50
Dragvoll og Nidarvoll varmesentral	LPG	2 338	3,0	7 014,00
Heimdal, Øya og Lilleby varmesentral	Lett fyringsolje	981	3,17	3 109,77
Heimdal varmesentral	Diesel	0,4	3,17	1,27
CO₂-utslipp i 2001				25 883

2007				
Utslippsskilde	Type aktivitetsdata	Mengde aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Utslipp av CO ₂ (tonn)
Lilleby varmesentral	LNG	3 720	2,75	10 230,00
Dragvoll og Nidarvoll varmesentral	LPG	1 730	3,0	5 190,00
Heimdal, Øya og Lilleby varmesentral	Lett fyringsolje	2 256	3,17	7 151,52
Heimdal varmesentral	Diesel	0,4	3,17	1,27
CO₂-utslipp i 2006				22 572,79

SFT finner å kunne legge ovennevnte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av utslipp i perioden 2004 til 2007. Bedriften har med dette hatt et utslipp på 88 798,99 tonn CO₂ i perioden 2004 til 2007. Dette gir et gjennomsnittlig utslipp på 22 199,7 tonn CO₂ per år.

Det følger av klimakvoteloven § 8 sjuende ledd at de kvotepliktige landbaserte virksomhetene skal tildeles vederlagsfrie kvoter tilsvarende 87 prosent av sine utslipp fra energiproduksjon. En kvote gir rett til utslipp av ett tonn CO₂. Dette gir følgende beregning av tildelte vederlagsfrie kvoter for perioden 2008 til 2012:

	Utslipp fra energiproduksjon
Gjennomsnittlig årlig utslipp i perioden 2004 til 2007	22 199,7 tonn CO ₂
Tildelingsandel	87 %
Tildelt kvotemengde per år i perioden 2008 til 2012	19 314 kvoter
Tildelt kvotemengde for perioden 2008 til 2012	96 570 kvoter

Tildelt kvotemengde avviker noe fra bedriftens søknad, hvor det søkes om totalt 115 865 kvoter for perioden 2008-2012. Avviket skyldes dels at bedriften har lagt gjennomsnittlige utslipp for hele perioden 2002-2007 til grunn for beregningene istedenfor gjennomsnittlige utslipp i årene etter at utvidelsen fant sted (d.v.s. 2004-2007). Bedriften har videre utelatt utslipp fra diesel, og har rundet av utslippstallene underveis i beregningene i motsetning til SFT.

Dersom virksomheten endrer metode for beregning og måling av kvotepliktige utslipp i perioden 2008 til 2012, vil dette ikke medføre at tildelt kvotemengde endres.

Konklusjon

SFT tildeler med dette Trondheim Energi Fjernvarme AS 96 570 kvoter for perioden 2008 til 2012. Dette innebærer en årlig utdeling av 19 314 kvoter.

Den årlige utdelingen gjøres betinget av at den kvotepliktige virksomheten ikke er nedlagt og at den har tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. klimakvoteloven § 8 siste ledd.

SFT gjør for øvrig oppmerksom på plikten til å gi melding til SFT dersom virksomheten forventer å ha eller har hatt lengre driftsstans eller er besluttet nedlagt, jf klimakvoteloven § 10.

Utdeling av kvoter og informasjon om gebyr

Kvotene for 2008 vil, i tillegg til kvotene for 2009, bli utdelt i månedsskiftet mars/april 2009. Kvotene vil bli utdelt på bedriftens konto i kvoteregisteret.

Det gjøres oppmerksom på krav om gebyr for utdeling av kvoter. I henhold til klimakvoteforskriften § 5-1 skal det betales et gebyr på 56 øre pr. kvote til statskassen. Bedriften skal betale et gebyr på kr 21 631,68 for kvoter for 2008 og 2009. Faktura vil bli ettersendt.

Klage

Vedtaket om tildeling av kvoter kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er

kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. SFT eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til SFT. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Magny Eggestad
seniorrådgiver

Kopi til:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, Statens Hus, 7468 Trondheim.
Trondheim kommune, 7004 Trondheim.